

RICHTLIJNENKADER

voor het aanvragen van een subsidie bij het

VLAAMS BRUSSELFONDS

van de Vlaamse minister, bevoegd voor Brussel

Vlaams Brusselfonds
Havenlaan 88 bus 70
1000 BRUSSEL

1. Beleidscontext

Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is geëvolueerd tot een groeiende kleine wereldstad, waar meer dan 1,2 miljoen mensen leven. Vlaanderen neemt een geëngageerde rol op in een gemeenschappelijk toekomstproject voor zijn hoofdstad. De Vlaamse Gemeenschap blijft investeren in de dienstverlening en infrastructuur die ze door de jaren heen in Brussel mee heeft uitgebouwd. Met ons netwerk van Nederlandstalige initiatieven zijn we actief in jeugd, media, gezondheid, welzijn, onderwijs, cultuur en sport en geven we het aanbod van gemeenschapsvoorzieningen mee vorm. We bouwen verder aan een positieve band tussen Brussel en Vlaanderen, die sociaal, economisch, cultureel en politiek met elkaar verweven zijn én elkaar nodig hebben. Onze hoofdstad heeft veel maatschappelijke en sociale uitdagingen. Het jonge, diverse en internationale Brussel bruist ook van het talent en de energie.

Het gemeenschapsbeleid van de Vlaamse minister, bevoegd voor Brussel, speelt rechtstreeks in op de Brusselse samenleving en geeft mee vorm aan Brussel als hoofdstad van Vlaanderen. Om die ambitie vorm te geven, bestaan er drie beleidsinstrumenten:

- het Vlaams Brusselfonds dat een investeringsbeleid voert;
- werkingssubsidies aan structurele partners;
- projectsubsidies 'Polsslag Brussel' aan hoofdstedelijke en grootstedelijke initiatieven die de band tussen Brussel en Vlaanderen en het stedelijke weefsel versterken.

De kerndoelstelling en hoofduitdaging van ons hoofdstedelijk beleid blijft: meebouwen aan een sterk Brussel, gedragen door een goed gestructureerd en samenhangend Nederlandstalig netwerk, nauw verbonden met Vlaanderen.

Lees meer over het Vlaamse beleid voor Brussel op www.vlaanderen.be/brussel/.

2. Het Vlaams Brusselfonds en zijn beleidsdoelstellingen¹

Met het Vlaams Brusselfonds voert de Vlaamse minister, bevoegd voor Brussel, een open en laagdrempelig investeringsbeleid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het Vlaams Brusselfonds verleent investeringssubsidies aan Nederlandstalige organisaties om infrastructuur te optimaliseren, in te richten, te (ver)bouwen, uit te breiden of aan te kopen in het kader van hun werking als Vlaamse gemeenschapsvoorziening en ter versterking van het Nederlandstalige netwerk in Brussel.

De investeringsprojecten zijn complementair aan het inclusieve gemeenschapsbeleid van de bevoegde Vlaamse ministers in de domeinen jeugd, media, gezondheid, welzijn, onderwijs, cultuur en sport.

---

¹ Het Vlaams Brusselfonds is een parastatale instelling A, opgericht bij het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, hoofdstuk XV, afdeling II, zoals gewijzigd door artikel 30 van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003.

Het investeringsbeleid van het Vlaams Brusselfonds sluit aan bij het Vlaams beleid voor Brussel. Het Vlaams Brusselfonds laat de Vlaamse minister, bevoegd voor Brussel, toe om - aanvullend bij het reguliere Vlaamse beleid voor Brussel - in te spelen op infrastructuurbehoeften en -opportunities in de hoofdstad. Bij de beoordeling van de subsidieaanvragen zal rekening worden gehouden met de mate waarin het investeringsproject inspeelt op de volgende beleidsdoelstellingen:

- De infrastructuur **faciliteert en stimuleert (intersectorale) samenwerking** tussen organisaties en instellingen, bijvoorbeeld door het gedeelde gebruik van ruimtes.
- De infrastructuur **verankert zich in de buurt**, bijvoorbeeld door (een deel van) de infrastructuur open te stellen voor buurtwerkingen of door een link met de publieke ruimte.
- De infrastructuur pakt het probleem van **leegstand** in de hoofdstad aan, bijvoorbeeld door een kwalitatieve tijdelijke invulling ervan.
- De infrastructuur biedt een concreet en duurzaam antwoord op een vastgesteld tekort in het aanbod van Vlaamse gemeenschapsvoorzieningen.
- De infrastructuur is **innovatief**, zet in op **digitale** innovatie of laat toe een inhoudelijk innovatieve (**piloot**)**werking** te ontwikkelen, bijvoorbeeld een werking op het snijpunt van verschillende beleidsdomeinen.
- De infrastructuur **optimaliseert de werking** van de instelling, bijvoorbeeld door de inrichting of door de aankoop van duurzaam meubilair of materiaal.
- De aanvrager streeft ernaar de infrastructuur of het materiaal **duurzaam en toegankelijk** op te bouwen of aan te kopen (zie punt 5.3).

3. Algemene criteria voor subsidiëring

3.1 Voorwaarden

Je kunt een aanvraag indienen bij het Vlaams Brusselfonds als je aan de volgende voorwaarden voldoet:

- Je vraagt de subsidie aan voor een private rechtspersoon zonder winstoogmerk. Publieke rechtspersonen kunnen een aanvraag indienen in hun hoedanigheid van inrichtende macht of erkende of vergunde aanbieder van een Vlaams gemeenschapsaanbod;
- De statuten van de organisatie zijn in het Nederlands in het Belgisch Staatsblad verschenen.
- De organisatie is ingebed in een Nederlandstalig netwerk en is erkend of gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.
- De infrastructuur waarop de subsidie betrekking heeft, ligt (of zal liggen) in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.
- De aanvrager is eigenaar van de infrastructuur of huurder, erfpachter of gebruiker voor lange duur (ten minste tien jaar voor onroerende goederen en ten minste vijf jaar voor roerende goederen).
- De aanvrager beschikt over de nodige geldige vergunningen en attesten (stedenbouwkundige vergunning, bestemmingswijziging ...).

3.2 Communicatie en promotie

- In alle projectcommunicatie wordt de officiële logovermelding van de Vlaamse overheid opgenomen. De richtlijnen rond het logogebruik zijn te vinden op www.vlaanderen.be/brussel/.
- De subsidiehouder verbindt zich ertoe de officiële logo's van de Vlaamse overheid op een zichtbare plaats op de infrastructuur aan te brengen.
- De resultaten van de gesubsidieerde activiteiten worden bekendgemaakt (opening, opendeurdag, toonmoment ...). De subsidieverlener kan de gesubsidieerde activiteiten bekendmaken, bijvoorbeeld via de website of via een nieuwsbrief.
- De subsidiehouder brengt het Vlaams Brusselfonds op de hoogte van belangrijke communicatieve en publieksgerichte initiatieven die met het project verband houden. Zo blijven we een vinger aan de pols houden en kunnen we ook op het terrein kennismaken met het project.

4. Inhoudelijke criteria voor subsidiëring

Het Vlaams Brusselfonds ondersteunt een brede waaier aan investeringen in de hoofdstad.

Breed omdat het gaat over investeringen in alle domeinen van de gemeenschapsbevoegdheden jeugd, media, gezondheid, welzijn, onderwijs, cultuur en sport, of op het snijpunt van die beleidsdomeinen. We verwelkomen transversale investeringsprojecten die de verschillende beleidsdomeinen overstijgen.

Ook breed omdat het kan gaan om een bouw, verbouwing of renovatie, om de aankoop van een bouwgrond of een (deel van een) pand, om de aankoop van duurzaam materiaal, om het (her)inrichten van ruimtes of het aanleggen van (groene) buitenruimte.

Kosten voor studieopdrachten en erelonen zijn beperkt tot 10% van de gesubsidieerde (bouw)werken.

5. De aanvraag

5.1 Begeleiding

Het Vlaams Brusselfonds hanteert een open beoordelingscultuur. Het is de bedoeling een goed zicht te krijgen op de maatschappelijke context waarin investeringsprojecten worden ontplooid, en een partnerschap op te bouwen met Nederlandstalige actoren in Brussel. Vanuit die openheid bieden we begeleiding aan. Er wordt aanbevolen om zo vroeg mogelijk in het investeringstraject, vóór de indiening van een subsidieaanvraag, contact op te nemen om de opbouw van de aanvraag te bespreken. Voor bepaalde elementen, zoals toegankelijkheid of de wetgeving op de overheidsopdrachten (zie verder punt 5.3), is het belangrijk om in een vroeg stadium af te stemmen.

- Toegankelijkheid van gebouwen is een belangrijke pijler van het toegankelijkheidsbeleid van de Vlaamse overheid. Om die reden kan het Vlaams Brusselfonds het investeringsproject laten begeleiden of onderzoeken in welke mate is voldaan aan de toegankelijkheidsvoorwaarden. Meer informatie over het thema toegankelijkheid is te vinden op [de website van het agentschap Toegankelijk Vlaanderen](#).
- We streven naar een duurzame infrastructuur. Het gaat zowel over de investering in de infrastructuur zelf als over de exploitatie ervan, waarbij een gepast evenwicht tussen sociale, ecologische en economische belangen wordt nagestreefd:
  - sociale duurzaamheid: door werk te maken van lokale inbedding van het project, de realisatie van een infrastructuur die en aanbod dat voor iedereen toegankelijk en betaalbaar is;
  - ecologische duurzaamheid: door aandacht voor milieuvriendelijk energie- en grondstoffengebruik, het voorkomen en beheren van afvalstoffen door circulair te ontwerpen en te bouwen, het beperken van geluids- en lichthinder, landschappelijke integratie, aandacht voor duurzame mobiliteit enzovoort;
  - economische duurzaamheid: door een efficiënt gebruik van middelen en rekening te houden met de levenscycluskosten van een gebouw.

5.2 Samenstelling van de aanvraag

Voor de aanvraag van een investeringssubsidie gebruik je het gestandaardiseerde formulier *Aanvraag van een investeringssubsidie bij het Vlaams Brusselfonds*. Dat formulier vind je op de website www.vlaanderen.be/brussel (zie ook punt 5.4).

Het aanvraagformulier bevat de volgende elementen:

1. Identificatie van het project en bewijs dat aan de algemene criteria is voldaan (zie punt 3)
2. Inhoudelijke omschrijving van het project (huidige status, traject, beoogd eindresultaat), inclusief de beleidsvisie en het concept waarop het berust, en een beargumenteerde toelichting over de wijze waarop het project inspeelt op de beleidsdoelstellingen van het Vlaams Brusselfonds (zie punt 2)
3. Technische omschrijving van het project en de vormgeving met – als dat van toepassing is – een kopie van de bouwvergunning, het stedenbouwkundig attest, het milieueffectrapport, het brandveiligheidsrapport of andere vereiste vergunningen voor de uitvoering van het project
4. Financiële gegevens
5. Timing van het investeringsproject

5.3 Bijkomende verantwoordelijkheden van de aanvrager

- De aanvrager brengt de overheid op de hoogte van belangrijke communicatieve en publieksgerichte initiatieven die met het investeringsproject verband houden. In alle projectcommunicatie wordt de officiële logovermelding van de Vlaamse overheid opgenomen. De richtlijnen rond het logogebruik zijn te vinden op www.vlaanderen.be/brussel.
- De subsidiehouder verbindt zich ertoe de officiële logo's van de Vlaamse overheid op een zichtbare plaats op de infrastructuur aan te brengen.
- De resultaten van de gesubsidieerde activiteiten worden bekendgemaakt (opening, opendeurdag, toonmoment ...). De subsidieverlener kan de gesubsidieerde activiteiten bekendmaken, bijvoorbeeld via de website of via een nieuwsbrief.
- De communicatie over het infrastructuurproject wordt in het Nederlands gevoerd.
- Als er in de periode tussen de indiening van de subsidieaanvraag en de beslissing van de minister belangrijke inhoudelijke of budgettaire wijzigingen zijn, bijvoorbeeld ingevolge toezeggingen of afwijzingen van andere overheden, brengt de aanvrager ons daarvan op de hoogte.
- Om offertes te verkrijgen, wordt de markt geraadpleegd.
- De investeringen zijn onderworpen aan de wetgeving op de overheidsopdrachten als de overheid meer dan 50% van de werkzaamheden van de organisatie financiert, of als het beheer van de organisatie onderworpen is aan overheidstoezicht of als meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende orgaan aangewezen zijn door de overheid. Meer informatie over het thema overheidsopdrachten vind je in het [draaiboek overheidsopdrachten](#).
- Als het investeringsproject een bouw, verbouwing of ingrijpende renovatie betreft, legt de subsidieaanvrager, voor die tot de aanbesteding overgaat, het lastenboek voor aan het team Gesubsidieerde Infrastructuur van de Vlaamse overheid. Voor de start van de werken wordt ook het resultaat van de aanbesteding aan hetzelfde team voorgelegd.

Contactgegevens:

Agentschap Binnenlands Bestuur
Team Gesubsidieerde Infrastructuur
Havenlaan 88 bus 70
1000 BRUSSEL

Dit hoeft niet als het investeringsproject louter aanvullende financiering ontvangt (minder dan 50%) vanuit het Vlaams Brusselfonds, en andere overheidsfinanciering ontvangt van bijvoorbeeld het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA).

- Toegankelijkheid van infrastructuur is een belangrijke pijler van het toegankelijkheidsbeleid van de Vlaamse overheid. [Inter](#) (het agentschap Toegankelijk Vlaanderen) is daarbij onze partner. Inter kan ondersteuning bieden om je infrastructuur toegankelijk te maken voor een grote groep van gebruikers. Voor infrastructuurwerken kan Inter in een begeleidingstraject op maat van je project voorzien.

Stap 1: haalbaarheidsstudie: Voor elke subsidieaanvraag kan Inter een haalbaarheidsstudie uitvoeren. Alle onderdelen van het gebouw (parkeren, balie, toiletten, zalen ....) worden onderzocht op de toegankelijkheid ervan. Het gebouw, de onmiddellijke omgeving en de activiteiten moeten zo veel mogelijk voor iedereen bereikbaar, betreedbaar, bruikbaar en begrijpbaar zijn. Op basis van de haalbaarheidsstudie krijg je een zicht op de voornaamste structurele knelpunten op het vlak van toegankelijkheid die een financiële impact hebben. Als het gaat om grote complexe infrastructuurprojecten kan eventueel een fasering voorgesteld worden (in overeenstemming met Inter en het Vlaams Brusselsfonds) voor de prioritaire maatregelen. Die fasering moet wel gemotiveerd worden bij de aanvraag met een plan van aanpak voor alle voorgestelde maatregelen, waaruit blijkt wanneer en hoe de diverse maatregelen uitgevoerd en gefinancierd zullen worden.

Stap 2: Na de haalbaarheidsstudie biedt Inter een begeleidingstraject aan, van bij het eerste schetsontwerp tot en met de oplevering en ingebruikname. Voor het advies staat een multidisciplinair team je bij met architecten, ingenieurs, ergotherapeuten en mobiliteitsdeskundigen. Met hun technische expertise lichten ze de plannen door, sturen ze bij of zoeken ze andere oplossingen waar nodig.

Stap 3: Na de oplevering van het gebouw wordt er altijd een eindcontrole uitgevoerd, waarbij we bekijken of de toegankelijkheidsaanpassingen correct zijn uitgevoerd. Het saldo van de subsidie zal pas uitbetaald worden na een positieve eindcontrole door Inter.

Het Vlaams Brusselfonds draagt de kostprijs voor de haalbaarheidsstudie en het begeleidingstraject met eindcontrole.

- Aanvragers die moeten voldoen aan de wetgeving op de overheidsopdrachten (zie hierboven) streven ernaar om die zo veel mogelijk te verduurzamen.

Het verduurzamen van overheidsopdrachten kan door de opdracht duurzaam te concipiëren, bijvoorbeeld de circulaire renovatie van een gebouw met recuperatie van bepaalde bouwmaterialen. Daarnaast kan er met duurzaamheidscriteria en -clausules tijdens de verschillende fases van de opdracht (selectiecriteria, gunningscriteria, technische vereisten, uitvoeringsvoorwaarden) gericht gestreefd worden naar duurzame opdrachtnemers en duurzame oplossingen.

De Vlaamse overheid bundelt informatie en instrumenten rond duurzame overheidsopdrachten op <https://overheid.vlaanderen.be/duurzame-innovatieve-overheidsopdrachten>. Aanvragers die nog niet thuis zijn in het thema duurzame overheidsopdrachten, doen er goed aan te starten bij de handleiding

Duurzaamheidsoverwegingen bij overheidsopdrachten, die beschikbaar is op <https://overheid.vlaanderen.be/handleidingen-vlaamse-overheid>.

- Voor investeringsprojecten boven de drempel van 500.000 euro bouwkosten moet het decreet van 1 maart 2019 'Kunst in opdracht' nageleefd worden door de integratie van een kunstwerk. Meer informatie vind je bij het Platform Kunst in Opdracht (<https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/dienstverlening>).
- Bij vervreemding of bestemmingswijziging van de infrastructuur zonder het akkoord van de subsidiërende overheid wordt de subsidie terugbetaald volgens de afschrijvingstermijnen.
- Als blijkt dat het project niet of, zonder instemming van de subsidieverlener, anders is uitgevoerd en daar geen afdoende motivatie voor bestaat, kan de subsidie worden beperkt en kan het bedrag dat al betaald is, volledig of gedeeltelijk worden teruggevorderd.

5.4 Hoe indienen?

Voor de aanvraag van een investeringssubsidie gebruik je het [gestandaardiseerde formulier Aanvraag van een investeringssubsidie bij het Vlaams Brusselfonds](#). Dat formulier vind je op de website www.vlaanderen.be/brussel.

Dien je subsidieaanvraag bij voorkeur elektronisch in. Mail alle documenten samen in één pdf-bestand naar brussel@vlaanderen.be. Kies je voor de papieren aanvraagprocedure, dan stuur je de subsidieaanvraag naar:

Vlaams Brusselfonds
Havenlaan 88 bus 70
1000 BRUSSEL

5.5 Wanneer indienen?

Je kunt het hele jaar door een aanvraag indienen bij het Vlaams Brusselfonds.

6. Verdere verloop van de procedure

Eerst kijkt het Vlaams Brusselfonds na of het [gestandaardiseerde aanvraagformulier](#) correct en volledig is ingevuld en alle nodige bijlagen bevat. Er kunnen extra stukken of informatie opgevraagd worden als dat nodig is voor de behandeling van je aanvraag. Als dat nodig is, wordt er geprioriteerd binnen het beschikbare budget. Daarna leggen we een advies voor aan de Vlaamse minister, bevoegd voor Brussel, dat gebaseerd is op de volgende beoordelingscriteria:

- de algemene criteria, vermeld in punt 3;
- de mate waarin het project algemeen aansluit bij het Vlaams beleid voor Brussel, en meer specifiek bij de beleidsdoelstellingen van het Vlaams Brusselfonds, vermeld in punt 2.

Zodra de minister een beslissing heeft genomen, brengen we je op de hoogte. Als de beslissing positief is, ontvang je enige tijd later een toekenningsbesluit. Dat bepaalt :

- de aanwendingsvoorwaarden van de subsidie;
- de voorwaarden en de wijze van uitbetaling, met vermelding van het aantal schijven en het bedrag van die schijven. Dat varieert naargelang het type investering en de hoogte van het subsidiebedrag;
- de rapporteringsverplichtingen.

Als de beslissing negatief is, ontvang je een brief met de motivatie voor de niet-toekenning van de subsidie.